

“Hem declarat la guerra al pessimisme”

Francesc Antich,
secretari general
del PSIB-PSOE
i expresident
del Govern balear del
Pacte de Progrés
(1999-2003),
repassa el perquè i com
de la derrota, i explica
el futur immediat del
seu partit a les Illes,
amb l'esperança de
recuperar el poder
l'any 2007.

El 25 de maig. Quina nit, la d'aquell dia...

—[Somriu] No ho sap vostè bé...

—Ni en els pitjors malsons s'ho imaginaven, no és ver?

—Sincerament, no ens esperàvem aquells resultats. Ni el partit socialista, ni els altres partits del Pacte de Progrés, ni tampoc,estic ben segur, el PP.

—Eivissa i Formentera van ser clau, però no sols s'explica el resultat per les Pitiüses, o sí?

—No. Sens dubte hi ha altres elements explicatius: fallàrem per no saber atreure'ns el vot urbà i el de zones turístiques de Mallorca. Ara, dit això, és innegable que allò d'Eivissa va tenir una gran importància.

—“Allò” va ser el trencament del Pacte, quan a la primavera de 2000 se'n sortí el diputat d'Els Verds Joan Buades?

—Sí, a això em referesc. La pinça entre Els Verds i el PP [contra el Pacte durant tres anys] va influir en el resultat final a les Pitiüses i, de rebot, en totes les Balears.

—Com explica vostè el triomf del PP?

—És evident que en el vot urbà i en el de les zones turístiques el missatge catastrofista del PP va quallar. Va excitar la por i molt gent el va creure. Això ens perjudicà molt. Per altra banda, tampoc no hi ha dubte que molta gent va entendre les eleccions com una mena de primàries de les pròximes generals. Això portà a una gran mobilització, la qual augmentà la participació, que al capdavant va permetre al PP obtenir molts més vots que nosaltres, que també n'augmentà-

rem. I, sobretot, afectà negativament els partits petits del Pacte. Tot plegat explica el resultat del PP.

—Totes les enquestes coincidien a dir que el PP ni de lluny s'aproximava a la majoria absoluta. De poc va servir, tanta enquesta.

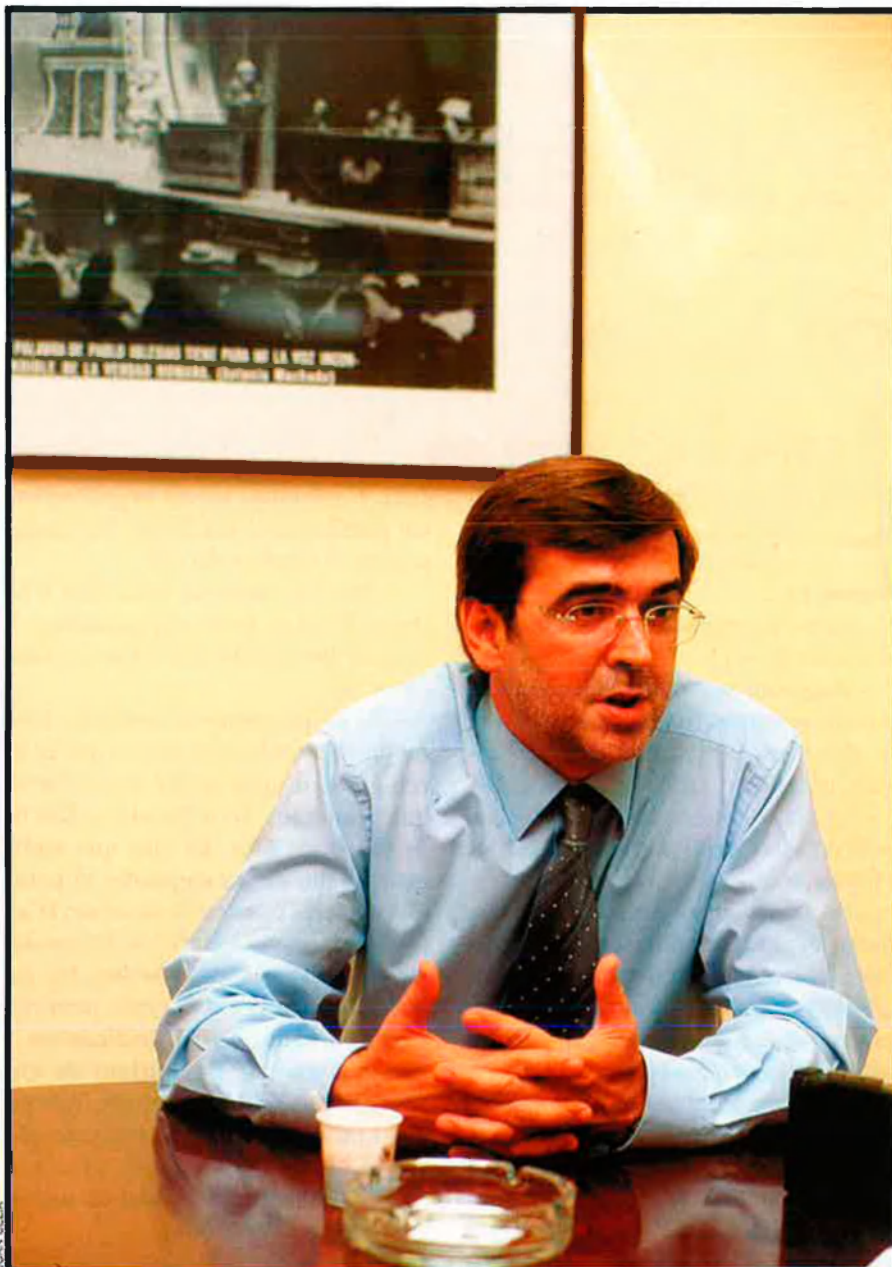
—No és que només coincidissin totes les preelectorals, sinó que les que es feren a peu d'urna també ens donaven bons resultats. Però llavors... Ens ha de servir de lliçó. És clar que molta gent no diu en les enquestes el partit que de veres té intenció de votar. D'altra banda, el vot indecís —la importància del qual sí que reflectien les enquestes— cada vegada és més nombrós. Creix en cada elecció, inclinant-se a última hora per un conjunt de circumstàncies no ideològiques. Vull dir que tant es pot inclinar, per exemple, cap al PP com cap al partit socialista. Això és un fenomen al qual els partits ens haurem d'enfrontar.

—No troba que la ideologia com a motor del vot va esvaint-se?

—Això sembla, sí. En les primeres eleccions democràtiques, el 1977, era molt més important el vot ideològic que no ho és ara. Crec que a mesura que es va consolidant la democràcia el vot no ideològic va augmentant, mentre que minva l'ideològic.

—L'ecotaxa va ser tan important com per explicar que quallàs el que vostè en diu el catastrofisme preconitzat pel PP?

—És complex. Primer cal dir que l'ecotaxa era una part de l'estratègia del Govern del Pacte. És ver, emperò, que possiblement va ser allò que popularment es va identificar més fàcilment

JOAN CELLA
"El PP va saber explotar la falsa relació causa-efecte, ecotaxa - desacceleració econòmica."

amb el Pacte. L'ecotaxa reunia tota una sèrie de requisits importants: una eina de solidaritat, una manera de recaptar del turisme per invertir en el paisatge, medi ambient, món rural... era, en fi, un instrument que identificava el projecte de créixer econòmicament de forma sostenible. Per ventura per això adquirí un caràcter simbòlic que, com mostraven les enquestes entre turistes i ciutadans, tenia un ample suport. A la vegada, emperò, la conjuntura internacional econòmica can-

vià radicalment just en el procés de concreció de l'ecotaxa: l'11 de setembre, crisi alemanya...

D'altra banda, el PP va saber explotar la falsa relació causa-efecte, ecotaxa - desacceleració econòmica, com a ariet contra el Pacte de Progrés. Era fals, perquè la minva en el creixement econòmic venia per causes externes. Però el missatge catastrofista que atribuïa a causes internes la desacceleració, bàsicament per l'ecotaxa, va qual-

—Dimarts de la setmana passada, per cert, la majoria absoluta del PP començà a liquidar l'ecotaxa. Que sent vostè, com a *pare* d'aquest impost?

—Més que el que jo pugui sentir, el que pensam, els socialistes, és que és un error històric del PP. L'ecotaxa servia per a recaptar doblers per dur endavant projectes, els quals ara estan en l'aire. A més, era una imatge positiva cap als mercats emissors del nostre turisme, en el sentit que aquí es feien passes serioses per aconseguir un creixement sostenible. És un greu error derogar-la.

—L'ecotaxa va ser el símbol del Govern que volia un nou model, i també va ser símbol de l'oposició política, social i mediàtica al Pacte de Progrés?

—Evidentment. Per això el primer que fa el nou Govern és eliminar l'ecotaxa, per demostrar clarament que el model que defensa és contrari al model sostenible del Pacte.

—Ha fet referència abans a la crisi d'Eivissa amb Els Verds. Molta gent deia que aquell enfrontament era molt perillós. Però vostè, com a secretari general del PSIB-PSOE i com a president, no s'hi implicà públicament per intentar resoldre el problema. Per què?

—Moltes vegades intentàrem refer el pacte eivissenc. Però la tensió va anar creixent i va ser impossible. A més, Joan Buades com més avançava el temps més intensament adoptava posicions que no eren assumibles pel partit socialista. Hi hagué intents [per part de Buades] de fer veure que com que no s'entenia amb el partit socialista d'Eivissa, podria haver-se entès directament amb mi. Vaig parlar amb ell, però sempre ho saberen els companys eivissencs. En cap moment vaig voler passar per sobre del partit socialista d'Eivissa.

—En el Pacte de Progrés UM va ser essencial, perquè fou l'element desequilibrador en favor del progressisme. Ara que UM ha pactat amb el PP en el Consell de Mallorca, en el qual els conservadors no tenen majoria absoluta, es tanca aquella estratègia de col·laboració amb els nacionalistes de centre?

—Primer s'ha de dir que el Pacte de 1999 va ser entre tots per igual i no

sols amb UM. Dit això, és evident que UM podia anar tant cap al PP com cap als partits d'esquerra. Per tant, hi hagué un especial esment a evitar que UM se'n pogués desmarcar. Però aquest especial esment a UM no va ser a costa d'impedir que el Govern del Pacte tiràs endavant les mesures polítiques decidides.

—I ara, i pel futur, com són les relacions del PSIB amb UM?

—Les relacions són bones. El que passa és que UM ha triat el pacte en el Consell de Mallorca amb el PP i dóna suport a moltes decisions polítiques que són exactament contràries a les que defensava amb nosaltres: la mateixa essència dels consells insulars, la regressió lingüística, el desenvolupisme... És estrany que un partit nacionalista hagi pactat amb un encaçanacionalistes. Però és la seva opció. Nosaltres no criticam ni ens enfrontam a ningú pel que és, sinó pel que fa. Per tant, i com que veiem que el viratge d'UM cap a les posicions conservadores és un fet, criticam i ens enfrontam per igual al PP que a UM.

—Som a les portes d'unes noves eleccions, les generals. Es planteja el PSIB-PSOE pactes preelectorals amb l'esquerra pel Senat, com va passar el 2000 a Eivissa i Menorca, i el 1996 a Eivissa?

—En principi la idea és que el PSIB-PSOE s'ha de presentar com a tal per tot. Sense pactes preelectorals. Ara bé, és cert que a Eivissa hi ha una situació particular [en referència al Pacte preelectoral que existeix, que té grup propi en el Consell liderat per la independent Pilar Costa, i que governa la vila d'Eivissa] que potser farà debatre la possibilitat de pactes pel Senat, però en principi la idea és presentar-nos com a PSIB-PSOE.

—Hi ha veus que demanen que el Pacte de Progrés es converteixi en oferta conjunta electoral per batre el PP, fins i tot en vistes a les eleccions autonòmiques de 2007

—El partit socialista només té un nord, que és el propi partit. Independentment d'això, els pactes preelectorals vendran per coincidència amb la política que calgui aplicar. És evident que si és possible governar aquesta co-

munitat autònoma a través de pactes els intentarem fer.

—El pròxim octubre el PSIB-PSOE s'enfronta a la conferència de militants demanada per l'agrupació de Palma. Què passarà? Hi haurà els enfrontaments que ja s'han vist en la premsa entre les distintes famílies socialistes?

—En la meua opinió aquesta conferència s'ha de veure en positiu. L'agrupació de Palma ha volgut fer una anàlisi a fons de quina és la situació després del 25 de maig, per tal de millorar el projecte, el missatge i l'organització. Hi estam tots d'acord. Sobre tot pel que significa Palma, pel pes que té demogràficament i electoralment. Ara, que hi haurà debat, distintes formes d'analitzar tota la qüestió? Sí, és clar, és lògic i natural. Som un partit democràtic.

Estic convençut, en tot cas, que les resolucions que es puguin aprovar en aquesta conferència tendran el suport de tots els socialistes. Jo, com a secretari general, faig feina en aquest sentit.

“He passat moments difícils, però ja estan superats. Ara cal treballar per recuperar el Govern”

—Dirigents del seu partit diuen en la premsa que el PSIB ha semblat nacionalista i que això els ha perjudicat, que si ha de ser més d'esquerra o de centre... a vegades fa la sensació que vostès no tenen gens clar el model de partit.

—El partit socialista és el PSIB-PSOE i té clar allò que és i quin model de societat defensa, perquè té un missatge i un projecte clar. De fet, recentment s'ha pogut veure, quan, a Santillana del Mar, el PSOE nacional deixà molt clar quin és el model. El qual, val

a dir-ho, és el model que el PSIB ha defensat sempre perquè és el nostre. Un projecte federal i uns projectes arrelats a cada territori. Això és el partit socialista. Aquest és el nostre model i projecte. És un projecte nítid i diferent dels nacionalismes regionals i del nacionalisme uniformista de tot l'estat. D'altra banda, i al marge del model territorial, el projecte socialista també és socialment clar: combatre l'individualisme ferotge de la dreta i apostar pels valors pels quals sempre ha apostat l'esquerra, com fer feina per a la gent, per a la ciutadania, per a la col·lectivitat, que són els valors que poden fructificar amb la vertadera igualtat d'oportunitats i la preeminència de l'interès general.

—Quin és l'objectiu del PSIB per a les eleccions generals a Balears?

—Primer de tot, hem declarat la guerra al pessimisme. Units podrem aconseguir l'objectiu, que és recuperar un diputat i passar del 5 a 2 en favor del PP que es va produir el 2000 al 4 a 3. Aquest és l'objectiu diguem-ne mínim.

—Vostè, personalment, com se sent per afrontar el futur?

—No diré que no he passat moments difícils. Però ja estan superats. Ara, amb tots els companys, és el moment de treballar per recuperar el govern d'aquesta comunitat autònoma d'aquí quatre anys.

—Amb vostè com a candidat?

—Amb el candidat del partit socialista, sigui qui sigui. Això encara no s'ha tractat, és molt prest per parlar-ne.

—El candidat serà, sens dubte, el secretari general del PSIB, el qual serà elegit en el congrés de setembre de 2004. Es presentarà, vostè, a la reelecció?

—Encara no he pres la decisió. És una qüestió que parlaré en el seu moment amb tothom. Jo estic a la disposició del partit. El que és segur és que trobarem el millor candidat. Ara la meua responsabilitat és ser secretari general durant el període pel qual m'elegiren els meus companys. A això m'afany, amb totes les meves forces.

Miquel Payeras